

Kennisdag
Natuurinclusieve Sportlocaties

De lessen van vijf living labs, en meer...

Woensdag 26 juni 2024
13.00 - 17.00 uur
Arnhem

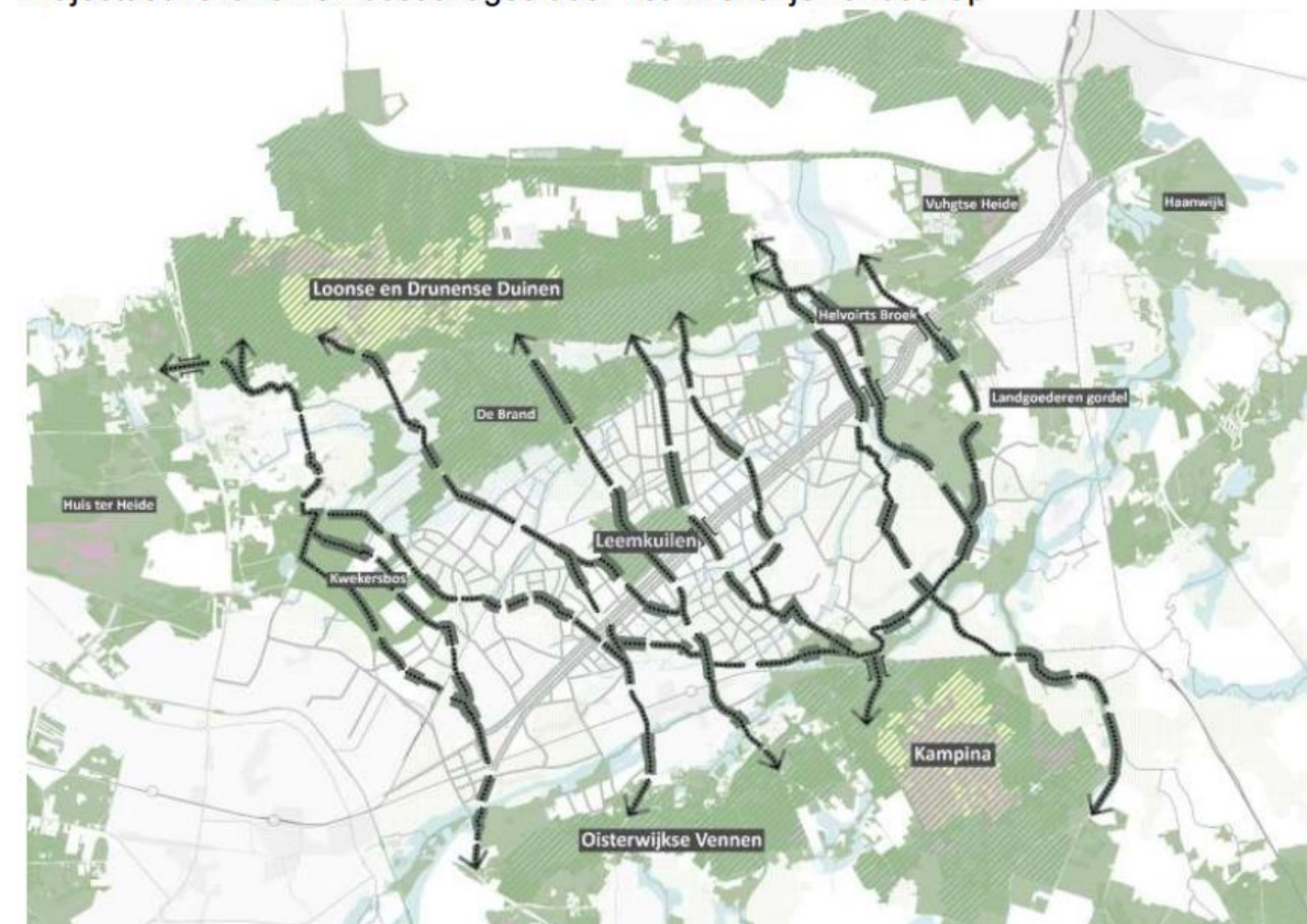
1. Hoe neem je de verschillende betrokkenen mee in de natuurinclusieve plannen?
2. Maar hoe betrek je alle stakeholders op een goede manier?
3. Heb je een 'regisseur' nodig bij het ontwikkelen van natuurinclusieve sportlocaties?

Programma

- Even voorstellen
- Wat is een Beweeg Vriendelijke Omgeving?
- Living-Lab Midden-Brabant
- Achtergrond en antwoord op de vraag
- Rol regisseurs andere Living-Labs
- Conclusie en Q&A

Robuuste dwarsstructuren verbinden Kampina met Loonse en Drunense Duinen

Majestueuze lanen en bosschages door het kwekerijenlandschap

Robuuste en brede bomenlanen

Gelaagde bossen en bosschages

Natuurverbinding

WESTG

14

De TuinToren

De opkomst van de Boomteelt

De boomteelt is sterk in opkomst. Naast het intensieve ruimtegebruik, zet het de aanwezige natuur en biodiversiteit onder druk.

De TuinToren op korte termijn

Is er een meer compacte en natuurinclusieve manier van verbouwen denkbaar? Kunnen we een tijdelijk uitkijkpunt maken die de schaal van de boomteelt inzichtelijk maakt en onderzoek stimuleert naar gestapelde landschappen?

132

De TuinToren op lange termijn

De BoomToren kan uiteindelijk uitgroeien tot een plek waar kennis en innovatie worden gedeeld in de zoektocht naar een duurzaam en natuurinclusief ruimtegebruik.

Kan de Brabantse boomteelt worden tot de bedrijfstak die duurzaam ruimtegebruik en biodiversiteit nastreeft?

133

Even voorstellen...

- Noud van Herpen
- Sinds februari 2021 werkzaam bij SSNB
- Specialist Bewegen In de Openbare Ruimte (BIOR)
- Tot februari 2021 Docent & onderzoeker Sportkunde, De Haagse Hogeschool
- Brabant Beweegt Buiten / Cursus BIOR / Keuzeblok BIOR FSH / Adviseur & Procesbegeleider

A photograph of two women exercising in a park. The woman on the left is wearing a grey and blue long-sleeved top and black leggings, performing a lunge. The woman on the right is wearing a blue zip-up hoodie and colorful leggings, also in a lunge. The background shows a grassy field and trees under a bright sky. A large thought bubble is centered over the image, containing the text 'WAT IS EEN BEWEEG-VRIENDELIJKE OMGEVING? (kennis)'.

**WAT IS EEN
BEWEEG-
VRIENDELIJKE
OMGEVING?
(kennis)**

Argumenten voor een beweegvriendelijke omgeving

Fysieke gezondheid

Een beweegvriendelijke omgeving stimuleert mensen om te sporten en bewegen, en verbetert daarmee hun fysieke conditie en motorische vaardigheden.

Mentale gezondheid

Een beweegvriendelijke omgeving bevordert de mentale gezondheid en het welzijn van inwoners.

(Motorische) ontwikkeling

Een beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen door bewegen, leren en spelen te faciliteren.

Preventie chronische ziekten

Een beweegvriendelijke omgeving helpt om chronische aandoeningen, waaronder obesitas, te voorkomen, doordat mensen meer gaan bewegen.

Actieve mobiliteit

In een beweegvriendelijke omgeving verplaatsen mensen zich vaker actief (fietsend, wandelend) vanwege de aanwezigheid van aantrekkelijke wandel- en fietsinfrastructuur.

Veiligheid

Een beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan bewegen, doordat het er (verkeers)veiliger is.

Klimaatadaptatie

Een beweegvriendelijke omgeving kan bijdragen aan klimaatadaptatie en de biodiversiteit vanwege het aanwezige groen en blauw.

Schoner (leef)milieu

Een beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan een schoner (leef)milieu, doordat meer mensen gebruik maken van actieve mobiliteit.

Leefbaarheid & sociale cohesie

Een beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan de leefbaarheid en sociale cohesie, doordat een beweegvriendelijke omgeving schoner en stiller is en minder last heeft van criminaliteit.

Leeftijdsvriendelijk

In een beweegvriendelijke omgeving kun je gezond en actief opgroeien én oud worden, doordat deze veilig is en voldoende voorzieningen en faciliteiten heeft om te kunnen spelen en bewegen.

Vestigingsklimaat

Een beweegvriendelijke omgeving kan bijdragen aan gebiedsmarketing en een uitnodigend vestigingsklimaat, doordat een beweegvriendelijke omgeving zorgt voor een aantrekkelijke en bereikbare woon-, werk- en leefomgeving.

Een **BeweegVriendelijke Omgeving (BVO)** faciliteert, stimuleert en daagt mensen uit om te bewegen, spelen en sporten. De drie componenten hardware (fysieke leefomgeving), software (georganiseerd aanbod en ondersteuning) en orgware (beheer, organisatie en samenwerking) moeten aanwezig en in balans zijn.

➔ kenniscentrumsportenbewegen.nl/beweegvriendelijke-omgeving

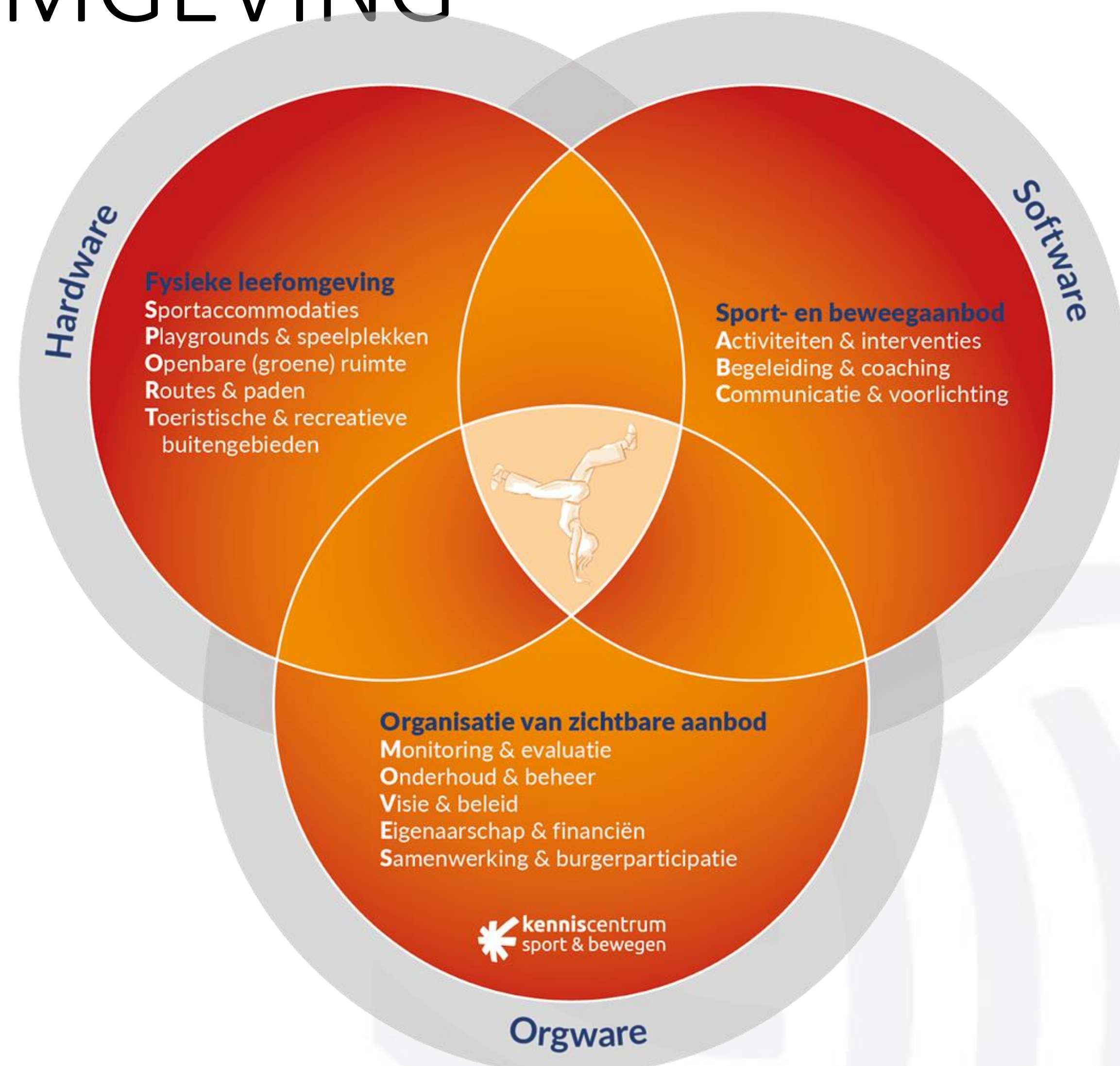
➔ Benieuwd naar de onderbouwing van de argumenten? Klik dan [hier](#).

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING MODEL

Een leefomgeving die mensen faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te bewegen, spelen en te sporten.

(kenniscentrum Sport & Bewegen 2021)

[BRON: Jeroen Hoyng, Martijn van Eck \(maart 2021\), Model beweegvriendelijke omgeving](#)

Living-Lab Midden-Brabant

Van Gogh Homeland (experience)

De TuinToren

De opkomst van de Boomteelt

De boomteelt is sterk in opkomst. Naast het intensieve ruimtegebruik, zet het de aanwezige natuur en biodiversiteit onder druk.

De TuinToren op korte termijn

Is er een meer compacte en natuurinclusieve manier van verbouwen denkbaar? Kunnen we een tijdelijk uitkijkpunt maken die de schaal van de boomteelt inzichtelijk maakt en onderzoek stimuleert naar gestapelde landschappen?

132

De TuinToren op lange termijn

De BoomToren kan uiteindelijk uitgroeien tot een plek waar kennis en innovatie worden gedeeld in de zoektocht naar een duurzaam en natuurinclusief ruimtegebruik.

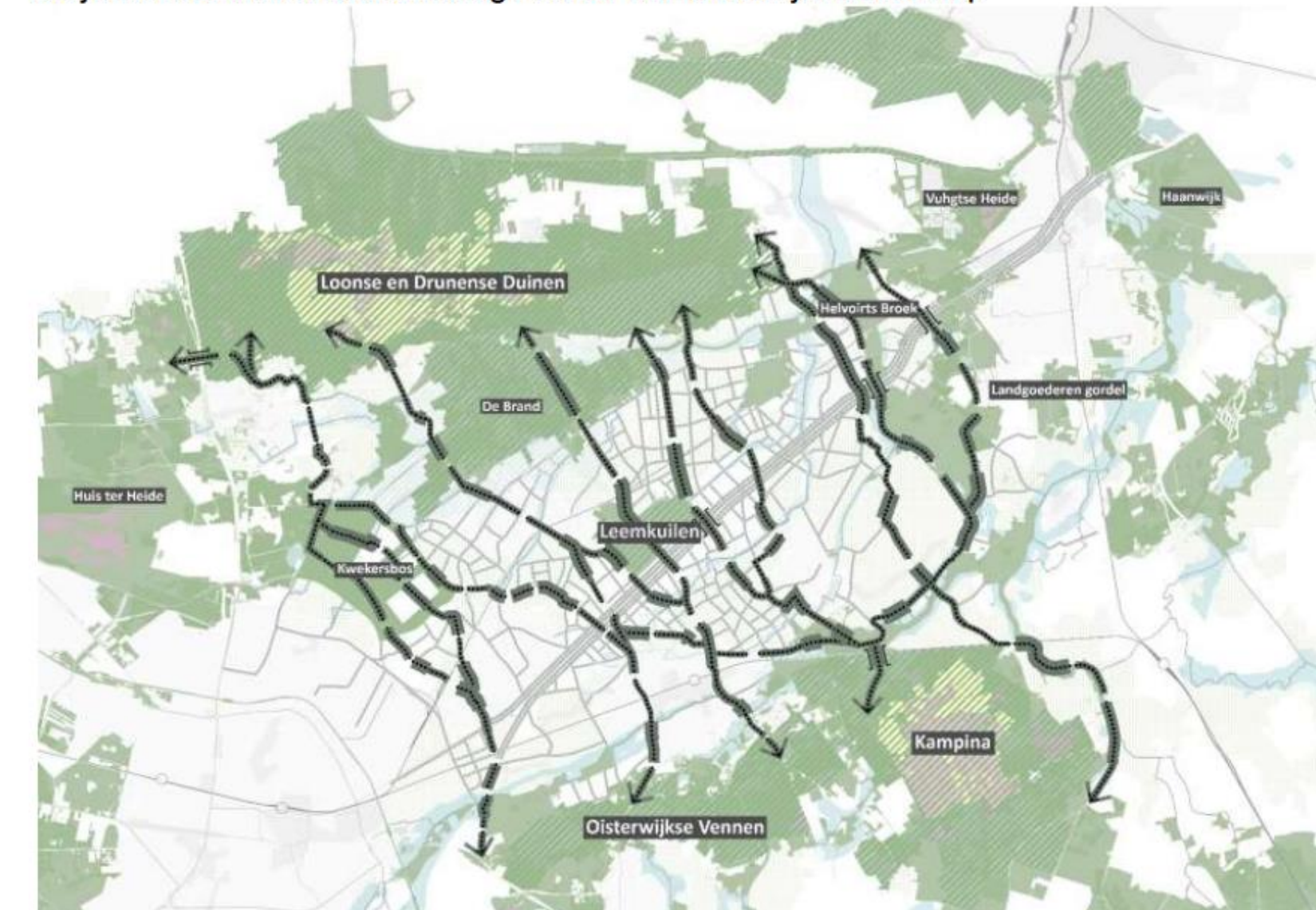
Kan de Brabantse boomteelt worden tot *de* bedrijfstak die duurzaam ruimtegebruik en biodiversiteit nastreeft?

133

Versailles van het Noorden

Robuuste dwarsstructuren verbinden Kampina met Loonse en Drunense Duinen

Majestueuze lanen en bosschages door het kwekerijenlandschap

Robuuste en brede bomenlanen

Gelaagde bossen en bosschages

Natuurverbinding

14

Genomen stappen - tijdlijn

Wat hebben we gedaan?

- Verkennende gesprekken VGH
- Stakeholders designsessie
- Opvolging designsessie
- Taken, Bevoegdheden en Verantwoordelijkheden verdeeld

Wat hebben we vastgelegd?

- Tijdlijn en rolverdeling en inleg (niet concreet genoeg)
- Empathy Map Canvas (doelgroep centraal)
- Concrete routes ingetekend en besproken
- Hier liep het spaak, iedereen wilde wel iets oppakken/investeren maar niemand in de lead (voor 2024)

Lessons-learned

1. Stakeholdersanalyse

- Type organisatie - netwerkorganisatie, commercieel, overheid etc.
- Eigenaarschap - Van Gogh Homeland (Nationaal Park) zijn geen grondeigenaren.
- Wie willen dat meer mensen gaan sporten en bewegen? (Uitvoerende) Partij voor sporten / bewegen ontbreekt: International Mountain Bicycling Association, NFTU, KNWU, MTBroutes.nl etc

2. Doelen SMART formuleren

3. Politieke invloed onderschat

4. Type-organisatie is belangrijk

5. Communicatie en vastleggen afspraken in opstart nog belangrijker

6. Co-creatie is waardevol en levert mooie plaatjes maar maak het wel concreet.

Hoe neem je de verschillende betrokkenen mee in de natuurinclusieve plannen?

Maar hoe betrek je alle stakeholders op een goede manier?

Heb je een 'regisseur' nodig bij het ontwikkelen van natuurinclusieve sportlocaties?

1. Dit is de rol van de regisseur en/of projectleider. Maar gaat om creëren win-win.
2. Co-creatie, maar samenwerken is soms lastiger dan je vooraf misschien denkt: [Common Eye.nl](http://CommonEye.nl)
3. Ja, absoluut een regisseur (projectleider) nodig. Zeker als het gaat om het creëren van iets nieuws wat ook nog eens gaat over meerdere plekken / eigenaren. Let op rolverdeling en eigenaarschap

Wat geven de andere regisseurs als antwoord?

Marja Schuurman – van der Harst (NOC*NSF)

Anneleen Ypma – Diederling (GSF)

Hoe neem je de verschillende betrokkenen mee in de natuurinclusieve plannen?

Maar hoe betrek je alle stakeholders op een goede manier?

Heb je een 'regisseur' nodig bij het ontwikkelen van natuurinclusieve sportlocaties?

Conclusies

Hoe neem je de verschillende betrokkenen mee in de natuurinclusieve plannen?

Door het creëren van win-win situatie (klinkt makkelijker dan dat het is helaas maar is wel mogelijk!)

Maar hoe betrek je die op een goede manier?

Co-creatie kan hierbij een waardevolle manier zijn. Ook de scan van NL-Greenlabel biedt een mooie basis. Zaak is wel om gemaakte afspraken/ambities SMART te maken en op papier te zetten. Inclusief budgetten en rolverdeling. Let op: beslissingsbevoegdheid betrokkenen.

Heb je een 'regisseur' nodig bij het ontwikkelen van natuurinclusieve sportlocaties?

Wat ons betreft is dit een volmondige 'Ja!'. De rol zal echter per locatie verschillen:

Aanjager, Verbinder, Onderzoeker, (Onafhankelijke) Procesbegeleider, kennispartner. Spreek dat uit naar elkaar.

Ruimte voor vragen / bespreekpunten

- Samenwerken?
- Eigenaarschap bij natuurinclusief?
- Politieke invloed?
-
-

Op weg naar een (natuurinclusieve) beweegvriendelijke leefomgeving?

SSNB – Sportservice Noord-Brabant

www.brabantbeweegt buiten.nl

Noud van Herpen

Specialist BIOR

n.v.herpen@ssnb.nl

06-34472848

SSNB